

16.12.2000 Cumartesi
Sayı: 24262 (Asıl)

Milletlerarası Andlaşmalar

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
İmzalanan Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar Karar Sayısı:
2000/1680

Bakanlar Kurulundan

5/5/1997 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 26/10/2000 tarihli ve 4592 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması'nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 13/11/2000 tarihli ve DHGY-II-5866 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 21/11/2000 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Bülent ECEVİT
Başbakan

D.BAĞÇELİ
Devlet Bak.ve
Başb.Yrd.

H.H.ÖZKAN
Devlet Bak.ve
Başb.Yrd.

M.YILMAZ
Devlet Bak.ve
Başb.Yrd.

R.ÖNAL
Devlet Bakanı

Prof.Dr.T.TOSKAY
Devlet Bakanı

Y.YALOVA
Devlet Bakanı V.

Prof.Dr.Ş.S.GÜREL
Devlet Bakanı

F.BAL
Devlet Bakanı

Y.YALOVA
Devlet Bakanı

M.YILMAZ
Devlet Bakanı

Prof.Dr.Ş.ÜŞENMEZ
Devlet Bakanı V.

R.K.YÜCELEN
Devlet Bakanı

H.GEMİCİ
Devlet Bakanı

Prof.Dr.Ş.ÜŞENMEZ
Devlet Bakanı

E.S.GAYDALI
Devlet Bakanı

F.ÜNLÜ
Devlet Bakanı

Prof.Dr.A.ÇAY
Devlet Bakanı

Prof.Dr.H.S.TÜRK
Adalet Bakanı

S.ÇAKMAKOĞLU
Milli Savunma Bakanı

S.TANTAN
İçişleri Bakanı

İ.CEM
Dışişleri Bakanı

S.ORAL
Maliye Bakanı

M.BOSTANCIOĞLU
Milli Eğitim Bakanı

K.AYDIN
Bayındırlık ve
İskan Bakanı

Doç.Dr.O.DURMUŞ
Sağlık Bakanı

Prof.Dr.E.ÖKSÜZ
Ulaştırma Bakanı

Prof.Dr.H.Y.GÖKALP
Tarım ve Köyişleri
Bakanı

Y.OKUYAN
Çalışma ve Sos.
Güv.Bakanı

A.K.TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret
Bakanı

M.C.ERSÜMER
Enerji ve Tabii
Kay.Bakanı

M.İ.TALAY
Kültür Bakanı

E.MUMCU
Turizm Bakanı

Prof.Dr.N.ÇAĞAN
Orman Bakanı

Prof.Dr.N.ÇAĞAN
Çevre Bakanı V.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti
Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

Bundan böyle Taraflar olarak adlandırılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, aralarındaki ticari deniz faaliyetlerini eşitlik ve karşılıklı yarar ilkeleri çerçevesinde geliştirmek ve uluslararası denizciliğin gelişmesine katkıda bulunmak arzusuyla aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Amaçlar

Bu Anlaşmanın amaçları;

- Taraflar arasında denizcilik ilişkilerinin geliştirilmesi,
- Seyir güvenliği konusunda en iyi koordinasyonun sağlanması ve deniz güvenliğinin arttırılması,
- Taraflarda mevcut gemi inşa, tamir ve onarım tesislerinin kullanılmasının teşvik edilmesi,
- Bütün olarak Taraflar arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve arttırılması,
- Azerbaycan'da mevcut limanların yeniden yapılması ve modernizasyonu açısından deniz gemilerinin temini, teknik teçhizat ve Azerbaycan Denizcilik Teşkilatı'nın hizmet personelinin eğitimini de içerecek şekilde işbirliğinin yapılmasıdır.

MADDE 2

Tanımlar

Bu Anlaşmanın amaçlarına uygun olarak,

1. "Bir Tarafın gemisi" terimi, bu Tarafın gemi kütüğüne kaydedilmiş ve ilgili Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak bayrağını taşıyan her çeşit ticari gemiyi ifade eder. Ancak bu terim savaş gemileri, diğer askeri gemiler, hidrografik, oşinografik ve bilimsel araştırma gemileri, balıkçı gemileri, ticari amaçlar dışında çalışan gemileri, liman hizmetlerine mahsus, özellikle kılavuzluk, römorkaj ve limanlarda giriş-çıkışlarda yol gösteren, kurtarma yapan, denizde eşlik eden gemiler ile tehlikeli atık maddeler taşıyan ticari gemileri kapsamaz.
2. "Mürettebat" terimi, her iki tarafça uygulanabilecek uluslararası sözleşmelere uygun olarak, sefer süresince gemide, geminin yönetimi, işletilmesi ve bakımıyla ilgili görevlerin ifası amacıyla adı mürettebat listesine kaydedilen gemi kaptanı, gemi zabıtları, tayfalar ve istihdam edilen diğer kimseleri ifade etmektedir.
3. "Yolcular" terimi, yolcu listesine dahil olan ve seyir veya hizmet amacıyla gemide herhangi bir işle meşgul olmayan ve çalışmaya teşvik edilmeyen kişi anlamına gelecektir.
4. "Gemicilik Müesseseleri" terimi, milli gemi sicilinde belirtilen gemi sahiplerinin temsilcileri istisna olmak kaydıyla, Taraflardan birinin ülkesinde daimi ikamet yeri olan gemicilik müessesesini, cemiyetini veya onların sahiplerini kapsar.
5. "Limanlar" terimi, taşımacılığa yönelik gemi hizmetleri için resmi olarak izin verilen ve uluslararası denizciliğe açık olan yerler anlamına gelecektir.
6. "Yetkili makamlar" terimi,
 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafında; "Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı"nı,
 - Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti tarafında; "Hazar Deniz Gemiciliği"ni ifade eder.

MADDE 3

Uygulama Alanı

1. Bu anlaşma, 2. maddenin 1. paragrafında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi ve Azerbaycan Cumhuriyeti ülkesindeki denizcilik faaliyetlerinin tümünde uygulanır.

2. Bununla beraber bu Anlaşmanın hükümleri kabotaj uygulamalarına yönelik ve Taraflardan her birinin yürürlükteki kanun, tüzük ve yönetmeliklerine uygun olarak kendi bayrağını taşıyan gemiler için saklı tuttuğu faaliyetleri ve özellikle liman hizmetleri, römorkaj, kılavuzluk, kurtarma ve denizde yardım, tarafların balıkçılık faaliyetlerine uygulanmaz.

MADDE 4

Uygulamaya ilişkin Hükümler

Taraflar, deniz ticaretinde serbestlik ilkesine bağlılıklarını teyid ederler. Taraflar ülkeleri arasındaki denizcilik faaliyetlerinin gelişmesine mani olacak engellerin kaldırılması ve bu faaliyetlerden kaynaklanan çeşitli denizcilik faaliyetlerinde işbirliği yapmak üzere mutabık kalmışlardır.

MADDE 5

Limanlarda Gemilere Yapılacak Muamele

1. Taraflardan her biri, kendi limanlarında, limana kabul, serbestçe giriş-kalış ve ayrılış, liman tesislerinin kullanımıyla ilgili olarak kendi gemilerine uyguladığı muameleyi diğer tarafın gemilerine de aynen sağlar, keza seyrüsefer ile ilgili diğer hususlarda ve ticari işlemler konusunda gemiler, mürettebat, yolcular ve yükler için, kendi gemilerine uyguladığı muamelelerin aynısını diğer taraf gemilerine de sağlar. Bu hüküm, özellikle yükleme ve boşaltma kolaylıkları ile rıhtımlarda yer tahsisini amaçlamaktadır.

2. Taraflar, limanlarla ilgili kendi mevzuatları, tüzük ve yönetmelikleri çerçevesinde, gemilerin limanlarda bekleme sürelerini kısaltmak ve anılan limanlarda yürürlükte bulunan idari, gümrük ve sağlık işlemlerini basitleştirmek amacıyla gerekli tedbirleri alırlar.

3. Bu maddede yer alan hükümler, üçüncü ülkelerin bayrağını taşıyan gemilerin, Tarafların limanları ve üçüncü ülke limanları arasında yapılan deniz taşımacılığına katılmalarına uygulanmaz.

MADDE 6

Gemilerin Tabiyeti ve Gemi Belgeleri

1. Taraflardan her biri, diğer Tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve tüzüklerine uygun olarak düzenlenmiş olup, diğer Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiyetini tanıyacaktır.

2. Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından kendi bayrağını taşıyan gemiler için verilen veya tanınan gemi belgeleri, diğer Tarafça da tanınacaktır.

3. 1969 tarihli Gemilerin Tonaajlarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesine veya yürürlükteki mevzuata göre düzenlenmiş tonaj belgelerine sahip Taraflardan her birinin gemileri, diğer Tarafın limanlarında yeniden ölçüm işlerinden muaf tutulacaktır. Taraflardan birinin tonaj ölçme sistemini değiştirmesi halinde bu Taraf, eşdeğer şartları belirlemek amacıyla diğer Tarafı bu değişikliklerden haberdar edecektir.

MADDE 7

Gemi Adamlarının Kimlik Belgeleri

Taraflardan her biri, diğer Tarafın yetkili makamlarınca gemi adamlarına verilmiş olan kimlik belgelerini tanır. Bu kimlik belgeleri, Türkiye Cumhuriyeti bakımından "Gemi Adamı Cüzdanı", Azerbaycan Cumhuriyeti bakımından ise "Deniz Kitapçığı"dır.

MADDE 8

Konaklama Limanlarında Gemi Adamlarının Hak ve Yükümlülükleri

1. Bu Anlaşmanın 7. Maddesinde zikredilen kimlik belgeleri hamili mürettebat personel, 2. maddede tanımlandığı gibi isimleri gemi mürettebat listesinde ve gemi Kaptanı tarafından liman yetkililerine sunulan personel listesinde yer almak kaydıyla, gemi limanda bulunduğu sürece, vize almaksızın karaya çıkabilir ve konaklama limanının bulunduğu bölge hudutları içinde konaklayabilir.

2. Sözkonusu mürettebat personeli karaya çıkış ve gemiye dönüşlerinde düzenleyici kontrollara uyacaktır.

MADDE 9

Gemi Adamlarının Transit Geçiş ve Konaklama Hakları

1. 7. Maddede zikredilen kimlik belgeleri hamili mürettebat üyeleri, her bir Tarafın ülkesine giriş şartlarını yerine getirerek ve gerektiğinde vize alarak, ister bu Tarafın limanında bulunduğu gemiye atandığı göreve gitmek için, isterse kendi ülkesine dönmek için, görev emrine sahip olmak koşuluyla, diğer Tarafın ülkesinden transit geçiş hakkına sahiptir.

2. 7. Maddede zikredilen kimlik belgesini taşıyan mürettebat üyesi, diğer Tarafın limanında sağlık nedenleri, hizmet amaçları veya yetkili mahalli makamlarca geçerli sayılan başka nedenlerle gemiden ayrıldığı takdirde, sözkonusu mahalli makamlar ilgili şahısa, hastahaneye kaldırıldığında ülkede kalmak, kendi ülkesine dönmek veya diğer bir limana gitmek için gerekli izni verecektir.

3. Taraflar milli mevzuatları çerçevesinde, 7. Maddede belirtilen kimlik belgeleri hamili olan, ancak, sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini yasaklama hakkını saklı tutarlar.

MADDE 10

Gemi Mürettebatı Hakkında Hukuki Kovuşturma

1. Taraflardan birinin adli makamları, geminin bayrağını taşıdığı ülkenin Konsolosluk yetkilisinin onayı veya talebi olmadıkça, diğer taraf gemisinde Kaptan ile mürettebat arasında ücret veya hizmet sözleşmesinden doğan ihtilaflara bakmaya yetkili değildir.

2. Taraflardan birinin gemisi diğer Tarafın limanında bulunduğu sırada, geminin bulunduğu yerdeki mahalli, idari ve adli makamlar aşağıdaki durumlar hariç tutulmak üzere gemide işlenen suçlar vesilesiyle müdahalede bulunamazlar;

- Eğer müdahale talebi gemi yetkilisince veya onun rızası ile yapılmış ise;
- İşlenen suç veya sonuçları, karadaki veya limandaki sukünet ve kamu düzenini bozacak veya kamu güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ise;
- Suç, mürettebat dışındaki bir kişiye karşı veya mürettebat dışındaki bir kişi tarafından işlenmişse;
- Uyuşturucu ve silah kaçakçılığının önlenmesi için cezai kovuşturma gerekiyorsa.

3. Bu madde hükümleri, her iki Tarafça uygulamaya konulan uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mahalli makamların gümrük mevzuatı düzenlemeleriyle, kamu sağlığı, gemilerin ve limanların güvenliği, insan hayatının korunması, yük güvenliği, yabancılardan ülkeye kabulü ve tehlikeli maddelerin taşınması ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik diğer koruma tedbirlerini uygulamaya koyma haklarına hâlel getirmez.

MADDE 11

Tehlikedeki Gemiler

1. Taraflardan birinin gemisinin, diğer Tarafın sahili açığında karaya vurması veya oturması veya herhangi bir hasara uğraması halinde bu Tarafın yetkili makamları;

- Geminin bayrağını taşıdığı devletin Diplomatik ve Konsolosluk temsilcisine yükümlülüklerini yerine getirmesi için haber verecektir;
- Kendi bayrağını taşıyan bir gemiye sağlayacağı koruma ve yardımın aynısını sözkonusu gemiye, gemi mürettebatına, yolcularına ve gemi yüküne de sağlayacaktır.

2. Kurtarma işlemleri ve bunların düzenlenmesi, Denizde Arama ve Kurtarma hakkındaki 1979 tarihli Uluslararası SAR Sözleşmesi (Hamburg) ve ilgili milli mevzuata uygun olarak yürütülecektir.

MADDE 12

Denizcilik Şirketlerinin Gelir ve Diğer Alacaklarının Transferi

1. Taraflardan her biri, diğer Tarafın gemicilik şirketlerine, kendi ülke sınırları içinde deniz taşımacılığında doğan gelir ve diğer kazançlarını, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma imkanı sağlar.

2. Taraflardan her biri, milli kanun ve tüzükleri çerçevesinde aynı şirketlere, kendi ülkesinde yapılması gereken ve yukarıda belirtilen tüm ödemelerin mahsup edilmesini müteakip alınan gelir ve diğer alacaklarının diğer Taraf ülkesine transfer hakkını tanıır.

3. Taraflar Anlaşma uyarınca icra edilen taşımacılık işlemlerinde, uluslararası hukukun öngördüğü sigorta ve tazminat hükümlerine riayet ederler.

MADDE 13

Ortak Deniz Komisyonu

1. Taraflar aşağıda belirtilen amaçlarla Ortak Deniz Komisyonu kurmayı kabul ederler;

- Bu Anlaşmanın faydalı bir şekilde yerine getirilmesine ilişkin konuların ele alınması;
- Deniz taşımacılığında karşılıklı ilgiyi çeken konular hususunda görüş teatisinde bulunmak,
- Taraflar arasında deniz ticaretinin gelişmesine katkıda bulunmak.

2. Ortak Deniz Komisyonu, Taraflardan birinin isteği üzerine dönüşümlü bir şekilde Taraflardan birinin ülkesinde toplanır.

3. Ortak Deniz Komisyonu, Tarafların her birinin ilgili yetkili Hükümet makamlarının tayin ettikleri üç temsilciden oluşur.

MADDE 14

Uyuşmazlıklar

Bu Anlaşmanın uygulanmasına ve yorumlanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlayış içerisinde çözüme kavuşturulur. Uyuşmazlık devam ettiği takdirde, diplomatik yoldan çözüme kavuşturulur.

MADDE 15

Uluslararası Yükümlülüklerle Bağlılık

Bu Anlaşmanın hiç bir hükmü, Taraflardan her birinin bağlı olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan ve bölgesel düzenlemelerden ve milli mevzuatlarının uygulanmasından doğan hak ve yükümlülüklerine hâlel getirmez.

MADDE 16

Yürürlüğe Giriş - Fesih

1. Bu Anlaşma, tarafların karşılıklı olarak gerekli yasal işlemlerin tamamlandığını belirten son bildirim tarihinde yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süre ile geçerlidir ve bu sürenin sonunda her seferinde kendiliğinden otomatik olarak bir yıl süre için uzatılmış sayılır.

3. Bununla birlikte, bu Anlaşma her zaman diplomatik yoldan feshedilebilir. Böyle bir durumda, fesih bildiriminin diğer Tarafça alınmasından altı ay sonra bu Anlaşma sona erecektir.

Ankara'da 5 Mayıs 1997 tarihinde her ikisi de hukuken eşit düzeyde geçerli olmak üzere Türk ve Azeri dillerinde, iki asıl nüsha halinde düzenlenmiştir.

Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu anlaşmayı imzalamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Azerbaycan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

ТҮРКИЈӘ РЕСПУБЛИКАСЫ ҺӨКҮМӘТИ ИЛӘ АЗӘРБАЈЧАН
РЕСПУБЛИКАСЫ ҺӨКҮМӘТИ АРАСЫНДА ДӘНИЗ КӘМИЧИЛИЈИ
ҲАГТЫНДА

С А З И Ш

Бундан сонра Тәрәфләр адланан Түркијә Республикасы Һөкүмәти илә
Азәрбајчан Республикасы Һөкүмәти,

араларындакы тичарәт кәмичилик фәалијәтләрини бәрәбәрлик вә
гаршылыклы фәјда принципләри чәрчивәсиндә инкишаф етдирмәји вә
бејнаһалг кәмичилији инкишаф етдирилмәсинә тәввә вермәк арзусу илә
ашағыдакылар барәдә разылыга кәлдиләр:

Маддә 1
Мәгсәдләр

Бу Сазишин мәгсәдләри:

- Тәрәфләр арасында дәниз кәмичилији алагәләринин инкишаф етдирилмәси,
- Кәмиләрин һәрәкәтинин тәйлүкәсизлији мәсаләсиндә жүксәк сәвијјәли алагәләндирмәнин тәшкил олунмасы вә онун тәйлүкәсизлијинин артырылмасы,
- Тәрәфләрдә мөвчуд олан кәми инша, тә"мир вә техники тә"мир мүәссисәләринин истифадә едилмәсинин тәшвиғ едилмәси,
- Тәрәфләр арасындакы там тичари вә иғтисади алагәләрин инкишаф етдирилмәси вә артырылмасы,
- Азәрбајчанда мөвчуд лиманларын јенидән тикилмәси вә модернләшдирилмәси баһымындан дәниз кәмиләринин тә"мини, техники тәһизаты вә Азәрбајчан Дәнизчилик Тәшкилатынын хидмәти ишчиләринин тәһсилини дә нәзәрдә тутан шәкилдә әмәкдашлығ едилмәсидир.

Маддә 2
Терминләр

Бу Сазишин мәгсәдләринә ујғун оларағ

1. "Бир тәрәфин кәмиси" термини, бу Тәрәфин кәми регестриндә гејдијјатдан кечмиш вә мүвағиг Тәрәфин ганунверичилијинә ујғун оларағ онун бајрағыны дашыјан мүхтәлиф тишли тичарәт кәмисини ифадә едир. Анчағ, бу термин һәрби кәмиләрә, силаһлы гүввәләрин хидмәтиндә олан дикәр кәмиләрә, һидрографија, океанографија вә елми-тәдғигат кәмиләринә, балығчылығ кәмиләринә, тичарәт мәгсәдилә истифадә олунмајан кәмиләрә,

лиман хидмәтләринә мөхсүс, хусусилә дә лосман бәләдчилији, једәјәалма хидмәтләри вә лиманлара кириш-чыхышларда јол көстөрән, хиласетмә вә дәниздә мүшәјјәт едән кәмиләрә вә тәһлүкәли туллантылар дашыјан тичарәт кәмиләринә аид дејил.

2. "Кәми һеј"әтинин үзвү" термини һәр ики Тәрәфдән һәјәтә кечирилә биләчәк бејнәлхалг мугавиләләрә ујгун олараг, сәфәр заманы кәмидә, кәминин идарәси, истисмары вә она хидмәтлә баглы алагәдар вәзифәләри јеринә јетирилмәси мөгсәдилә вә ады һеј"әт үзвләринин сијаһысында гејд едилән кәми капитаны, кәми забитләри, һеј"әт вә хидмәт едән дикәр шәхсләри ифадә едир.

3. "Сәрнишинләр" термини, сәрнишин сијаһысына дахил олан вә кәминин һәрәкәти вә ја она хидмәти заманы кәмидә һәр һансы бир ишлә мәшгул олмајан вә ишләмәјә чәлб едиләмәјән шәхс мә"насыны дашыјыр.

4. "Кәмичилик мүүссисаләри" термини, Милли Кәмичилик Рекистриндәки кәми саһибләринин нүмәјәндәләри истисна олмагла, Тәрәфләр биринин әразисиндә даими игәмәти олан Кәмичилик мүүссисәсини, тәшкилатыны вә јахуд онларын саһибләрини әһәтә едир.

5. "Лиманлар" термини, дашымалар үчүн кәми хидмәтләринә рәсми олараг ичәзә верилән вә бејнәлхалг дәниз кәмичилијинә ачыг олан јерләр мә"насыны дашыјыр.

6. "Салаһијјәтли органлар" терминини:

- Түркіјә Республикасы һөкүмәти Тәрәфиндән Назирләр Кабинетинин Дәнизчилик Мүшавирлијини;

- Азәрбајчан Республикасы һөкүмәти Тәрәфиндән Хәзәр Дәниз Кәмичилији ифадә едир.

Маддә 3

Тәтбиг етмә саһәси

1. Бу Сазиш, 2-чи маддәнин 1-чи бәндиндә әкс етдирилмиш мүддәаларын гүввәси сахланмаг шәртилә, Түркіјә Республикасы әразисиндә вә Азәрбајчан Республикасы әразисиндәки дәниз кәмичилији фәалијјәтләринин һамысына тәтбиг едилир.

Бунула бәрәбәр бу Сазишин мүддәалары каботажа вә Тәрәфләрдән һәр биринин гүввәдә олан ганун, низамнамә вә гәјдаларына ујгун олараг, өз бајрагыны дашыјан кәмиләр үчүн нәзәрдә тутулан фәалијјәтләри вә хусусилә дә лиман хидмәтләри, једәјәалма, лосманлыг бәләдчилији, хиласетмә әмәлијјатлары вә дәниздә јардым, тәрәфләрин балыгчылыг фәалијјәтләринә тәтбиг едилә билмәз.

Маддә 4

Һәјата кечирмә илә алагәдар Мүддәалар

Тәрәфләр дәннз тичарәт кәмичилији азадлығы принципинә садиг олдуғларыны тәсдиг едирләр. Тәрәфләр, өлкәләри арасында кәмичилилик фәалијәтләринин инкишафына мане олан мансәләрин арадан галдырылмасы вә бу фәалијәтләрдән ирәли кәлән мүхтәлиф кәмичилилик фәалијәтләриндә әмәкдашылыг етмәк үчүн разылыг әлдә етмишләр.

Маддә 5

Лиманларда Кәмиләрә тәтбиг олуан режим

1. Тәрәфләрдән һәр бири, өз лиманларында, лимана гәбул, сәрбәст шәкилдә кириш, галма имканы вә кедиш, лиман гургуларынын истифадәси илә алагәдар олараг өз кәмиләринә тәтбиг етдији режими дикәр Тәрәфин кәмиләринә дә ејни сәвијјәдә тә"мин едәчәк, о чүмләдән навигасија илә алагәдар дикәр мәсәләләрдә вә тичарәт фәалијәтләри саһәсиндә дикәр Тәрәфин кәмиләринә, кәми һәјәтләринә, сәрнишинләринә вә јүкләринә өз кәмиләринә тәтбиг етдији ејни режими тәтбиг едәчәкдир. Бу мүддәә, хүсусилә јүкләмә вә бошалтманын асанлашдырылмасы вә докларда јер ајрылмасы мәгсәдини дашыјыр.

2. Тәрәфләр, лиманларла алагәдар өз ганунверичилик, низамнамә вә гајдалары чәрчивәсиндә, кәмиләрин лиманларда кәзләмә вахтларыны гысалтмаг вә кәстәрилән лиманларда гүввәдә олан идари, кәмрүк вә тибби хидмәти асанлашдырмаг мәгсәди илә лазыми тәдбирләри кәрәчәкләр.

3. Бу маддәдә өз әксини тапан мүддәалар, үчүнчү дәвләтләрин бајрағыны дашыјан кәмиләрә, Тәрәфләрин лиманлары вә үчүнчү дәвләтләрин лиманлары арасында һәјата кечирилән дәннз дашымаларына тәтбиг едилмир.

Маддә 6

Кәмиләрин Мәнсубијјәти вә Кәми Сәнәдләри

1. Тәрәфләрдән һәр бири, дикәр Тәрәфин сәләһијјәтли органлары тәрәфиндән онун ганун вә гајдаларына ујгун олараг тәртиб олуномуш дикәр Тәрәфин кәмиләриндә олан сәнәдләрдә гејд олуан кәмиләрин мәнсубијјәтини таныјыр.

2. Тәрәфләрдән биринин сәләһијјәтли органлары тәрәфиндән, өз бајрағыны дашыјан кәмиләр үчүн верилән вә ја танынан кәми сәнәдләри дикәр Тәрәфдән дә таныначагдыр.

3. 1969-чу ил тарихли "Кәмиләрин Тоннажларыны Өлчмә Һаггында Бејналхалг Мүтавиләјә" вә ја гүввәдә олан ганунверичилијә кәрә тәртиб

едитмиш тоннаж сәнәдләри олан Тәрәфләрин һәр биринин кәмиләри, дикәр Тәрәфин лиманларында јенидән өлчүләрдән азад едиләчәкдир. Тәрәфләрдән биринин тоннаж өлчү системини дәјишмәси һалында бу Тәрәф, эквивалент шәртләри билдирмәк мәгсәди илә дикәр Тәрәфи бу дәјишикликләр барәдә хәбәрдар едәчәкдир.

Маддә 7

Кәми һеј"әт Үзвләринин Шәхси Вәсигәләри

Тәрәфләрдән һәр бири, дикәр Тәрәфин сәләһијјәтли органлары тәрәфиндән кәми һеј"әт үзвләринә верилмиш шәхси вәсигәләри таныјыр. Бу шәхси вәсигәләр, Түркіјә Республикасынын вердији "Кәми Адамы Чүзданы", Азәрбајҗан Республикасынын вердији "Дәнизчи Китабҗасы" дыр.

Маддә 8

Кәми һеј"әтләринин Гаршы Тәрәфин Лиманларында Һүгүг вә Вәзифәләри

1. Бу Сазишин 7-чи Маддәсинә мувафиг, шәхси вәсигәләрә малик олан, 2-чи маддәдә кәстәрилдији кими, адлары кәми капитаны тәрәфиндән лиманын сәләһијјәтли органларына верилән кәми һеј"әти сијаһысында олан һеј"әтин үзвләри, кәми лиманда олдуғу заманда виза алмајараг саһилә чыха биләр вә лиманын јерләшдији әразидә гала биләр.

2. Јухарыда кәстәрилән кәми һеј"әтинин үзвләри саһилә чыхыб, кәминин бортуна гајыдаркән нәзарәтдән кечмәлидирләр.

Маддә 9

Кәми һеј"әтинин Транзит Кечиди вә Галма Һүгүглары

1. 7-чи Маддәјә гејд олуан, шәхси вәсигәләрә малик олан һеј"әт үзвләри кәми тә"јинаг әмри олдуғу тәгдирдә, һәр бир Тәрәфин өлкәсинә кириш шәртләрини јеринә јетирәрәк вә лазым олдуғда виза алараг, истәр бу Тәрәфин лиманында олан кәмијә тә"јин олундуғу вәзифәјә кетмәк үчүн, истәрсә дә өз өлкәсинә гајытмаг үчүн дикәр Тәрәфин өлкәсиндән транзит кечид һүгуғуна саһибдир.

2. 7-чи Маддәјә ујғун шәхси вәсигәләрә малик олан һеј"әт үзвү, дикәр Тәрәфин лиманында хәстәлик сәбәбләри, хидмәт мәгсәдләри вә ја сәләһијјәтли јерли органлар тәрәфиндән гәбул едилән һәр һансы сәбәбләр үзүндән кәмидән кетдији тәгдирдә, һәммин јерли органлар алагәдар шәхсә хәстәханаја көтүрүлдүү заман өлкәдә галмаг, өз өлкәсинә гајытмаг вә ја дикәр бир лимана кетмәк үчүн лазыми ичазәни верәчәкдир.

3. Тәрәфләр милли гаһунверичилик чәрчивәсиндә, 7-чи Маддәдә кәстәрилән вәсигәјә малик олан, лакин, арзуолунмаз шәхс кими гәбул

едилэн шәхсләрин өз әразиләринә кирмәләрини гадаған етмәк. һүгүтүнү өзләриндә сахлајырлар.

Маддә 10

Кәми һеј"әти илә Әлағәдар Ганунла Тә"гиб Етмә

1. Тәрәфләрдән биринин әдлийә органларынын, кәминин бајрағыны дашыдығы өлкәнин Консултунун мә"сул шәхсләринин тәсдиги вә ја тәләби олмајынча, диқәр Тәрәф кәмисиндә Капитан илә һеј"әт арасында әмәк һагына вә ја хидмәт мугавиләсиндән ирәли кәлән мугаһисәләрә баһмаг сәләһијјәти јохдур.

2. Тәрәфләрдән биринин кәмиси диқәр Тәрәфин лиманында олдугу заманда, кәминин јерләшдији әразинин јерли, идарә вә әдлийә органлары ашағыдакы һаллар истисна олмагла кәмидә баш верән цозунтулар сәбәби илә мудахилә едә билмәзләр:

а) Әкәр мудахилә барәдә хаһиш кәми сәләһијјәтли шәхси вә ја онун разылығы илә едилмишдирсә;

б) Баш верән һүгүг позунтусу вә ја нәтичәләри сәһилдәки вә ја лимандакы сабитлији вә ичтимаи әсајиши позан вә ја әһалинин тәһлүкәсизлијинә тәһлүкә јаратдығы һалда;

в) һүгүг позунтусу, һеј"әт үзвү олмајан бир шәхсә гаршы вә ја һеј"әт үзвү олмајан бир шәхс тәрәфиндән тәрәдилмишсә;

г) Наркотик маддаләр вә силаһ гачагмалчылығынын гаршысынын алынмасы үчүн ганунла тә"гиб етмә зәрурәти јарандығы һалда.

3. Бу Маддәнин тәләбләри, һәр ики Тәрәф үчүн гүввәјә минмиш бејналхалг мугавиләләр чәрчивәсиндә јерли органларын кәмрүк ганунверичилији илә мүәјјән едилән тәдбирләри, әһалинин сағламлығы, кәмиләрин вә лиманларын тәһлүкәсизлији, инсан һәјатынын горунмасы, јүк тәһлүкәсизлији, харичиләрин өлкәјә гәбулу, тәһлүқәли туллантыларын дашынымасы вә дәнизин чиркләнмәсинин гаршысынын алмасына јөнәлдилән диқәр мугаһизә тәдбирләрини һәјата кечирмә һүгүгларына хәләл кәтирмәјәчәк.

Маддә 11

Тәһлүкәјә Дүшән Кәмиләр

1. Тәрәфләрдән биринин кәмисинин, диқәр Тәрәфин сәһилиндә сәһилә атылмасы вә ја саја отурмасы вә јахуд һәр һансы бир фәләкәтә уграмасы тәдирдә, бу Тәрәфин сәләһијјәтли органлары:

- Кәминин бајрағыны дашыдығы өлкәнин Дипломатик вә Консултун нугајәндәсинә вәзифәләрини јеринә јетирмәси үчүн хәбәр верәчәкдир.

- Өз бајрағыны дашыған бир кәмијә тә"мин едәчәји мугаһизәни вә

жардымы ејні сәвнјјәдә јухарыда ады чәкнлән кәмнјә, кәмн јејәтнә, сәрнншн вә кәмн јүкүнә дә тә"мн едәчәкдир.

2. Хиласетмә фәалнјјәтләрнн вә бунларын тәшкнлн, Дәннздә Ахтарма вә Хиласетмә һагындакы 1979-чү нл тарнхлн Бејнәлхалг SAR Мүгавнләсннә (Һамбург) вә алагәдар мнллн ганунвернчнлнјә ујгун олараг һәјата кечнрнләчәкдир.

Маддә 12

Дәннзчнлнлк Шнркәтләрнннн Кәлнр вә Днкәр Алачагларыннн Көчүрүлмәсн

1. Тәрәфләрдән һәр бнрн, днкәр Тәрәфнн кәмнчнлнлк шнркәтләрннә, өз дөвләт сәрһәдләрнн дахнлнндә дәннз јүк дашымасындан әлдә еднлән кәлнр вә днкәр газанчлардан, едәнншләрнн һәјата кечнрмәклә нстнфадә нмканынн тә"мн едәчәк.

2. Тәрәфләрдән һәр бнрн, мнллн ганун вә гајдалары чәрчнвәснндә ејнн шнркәтләрә, өз әразнснндә һәјата кечнрнлмәсн зәрурн олан вә јухарыда кәстәрнлән бүтүн едәнншләрнн һесаб еднлмәснндән сонра нөвбәтн альннан кәлнр вә днкәр алачагларын днкәр Тәрәфнн әразнсннә көчүрмә һагынн таныјыр.

3. Тәрәфләр Сазнш чәрчнвәснндә нчра еднлән дашымаларын һәјата кечнлмәснндә, бејнәлхалг һүгүдә нзәрдә тугулан сығорта вә вурулмуш знјанын едәннлмәсннә даир мүддәалара рнәјәт едәчәкләр.

Маддә 13

Мүштәрәк Дәннз Комнсснјасы

1. Тәрәфләр ашагыда кәстәрнлән мәгсәдләрлә Мүштәрәк Дәннз Комнсснјасынн јаратмагы гәрара алдылар:

- Бу Сазншнн сәмәрәлн јерннә јетнрнлмәсн нлә алагәдар мәсәләләрнн мүзакнрәсн;

- Дәннз кәмнчнлнлнндә гаршыльылы мараг кәсб едән мәсәләләр барәдә көрүшләр кечнрмәк вә фнкрн мүбаднләсн апармаг;

- Тәрәфләр арасында дәннз тнчәрәтнннн ннкншафына кәмәк етмәк;

2. Мүштәрәк Дәннз Комнсснјасы, Тәрәфләрдән бнрннн нстәјн нлә мүтәмадн олараг Тәрәфләрнн бнрннн әразнснндә топланачаг.

3. Мүштәрәк Дәннз Комнсснјасы, Тәрәфләрнн һәр бнрннн мүвафнф салаһнјјәтлн һөкүмәт органларыннн тәрәфнндән тә"јн еднлән үч нүмајәндәдән тәшкнл олунур.

Маддә 14
Анлашылмазлыглар

Бу Сазиишин һәјата кечирилмәси вә тәфсири алағәдар олараг ортаја чыхан анлашылмазлыглар, Тәрәфләрин сәләһијјәтли органлары арасында гаршысыглы анлашма әсасында һәлл едилир. Анлашылмазлыглар давам едәчәји тәгдирдә, онлар дипломатик васитәләрлә һәлл едиләчәк.

Маддә 15
Бейһәлхалг Өвдәликләрә Бағлылыг

Бу Сазиишин һәч бир мүддәасы, Тәрәфләрдән һәр биринин иштиракчысы олдуғу дикәр бейһәлхалг мүгавиләләрин, реҗионал тәнзимләмәләрин вә милли ганунверичиликләринин һәјата кечирилмәсиндән ирәли кәлән һүгүг вә өвдәликләринә хәләл кәтирмәјәчәк.

Маддә 16
Гүввәјә Минмә - Ләғв едилмә

1. Бу Сазииш, Тәрәфләрин гаршысыглы олараг зәрури ганунверичилик гәјдаларынын јеринә јетирилмәсинин баһа чатмасыны билдирән сон билдириш тарихиндән гүввәјә минир.

2. Бу Сазииш, гүввәјә миндији тарихдән е"тибарән беш ил мүддәтиндә гүввәдә галачаг вә бу мүддәтин битмәсиндән сонра автоматик олараг һәр дөфә бир ил мүддәтинә узадылачаг.

3. Бунунла белә бу Сазииш истәнилән вахт дипломатик јолла ләғв едилә биләр. Бу Һалда, ләғв етмә һаггында билдиришин дикәр Тәрәфдән алынмасындан алты ај сонра бу Сазииш гүввәсини итирәчәкдир.

Анкарада, 1997-чи илин мај ајынын " 5 " -дә һәр икиси ејни гүввәјә малик олмагга түрк вә азәрбајчан дилләриндә ики әсл нүсхәдә тәртиб едилмишдир.

Һөкүмәтләри тәрәфиндән онларын проседураларына ујғун олараг сәләһијјәт верилмиш аһағыда имза едән шәхсләр бу Сазииш имзаламышлар.

Түркијә Республикасы
Һөкүмәти адындан

Азәрбајчан Республикасы
Һөкүмәти адындан